

Promijenjeno ponašanje – ljutnja i agresija

Informacije o demenciji za osobe u stambenom
smještaju, njihove obitelji i njegovatelje

Osobe koje imaju demenciju se često ponašaju, razmišljaju i postupaju drugačije nego što su to ranije činile.

Promjene koje se dešavaju u mozgu kod nekih osoba mogu izazvati ponašanje koje se može doimati ljutim ili agresivnim. One mogu psovati, vikati, prijetiti, udarati druge osobe ili oštećivati stvari i imovinu.

Takvo ponašanje može uznemiravati i plašiti - kako druge osobe, tako i samu osobu.

Što uzrokuje ponašanje koje se doima agresivnim?

Nema jednostavnog odgovora. Osobe koje imaju demenciju često ne mogu objasniti što žele ili kako se osjećaju.

Takve se osobe mogu doimati ljutima ako su uznemirene, ako se osjećaju nelagodno ili bolesno i više ne znaju što učiniti u takvim situacijama.

Ako osoba s demencijom ispoljava ljutnju, to je možda zbog toga što ima problema i potrebna joj je pomoć. Osoba na primjer može:

- imati bolove
- imati zatvor, infekciju ili dehidraciju
- patiti od nuspojava koje su posljedica uzimanja određenih lijekova
- biti uplašena ili depresivna
- biti umorna ili imati problema sa snom
- morati ići na zahod, ali ne biti u stanju tražiti pomoć
- biti gladna ili žedna ili joj može biti prevruće ili prehladno
- nositi neudobnu odjeću
- željeti napustiti prebučno ili prenapučeno područje
- osjećati se frustriranom zato što više nije u stanju raditi stvari koje je prije s lakoćom činila.

Skrb za osobu koja ispoljava ljutnju

- Održavajte rutinu koja oboljeloj osobi najbolje odgovara.
- Pokušajte prepoznati stvari koje osobu mogu uznemiriti. Pripazite na znakove upozorenja.
- Govorite polako i razgovjetno, gledajući u osobu kada joj se obraćate.
- Umirite je. Poslušajte što vam osoba govori i pokušajte razumjeti njene potrebe.
- Ostanite mirni i držite stvari pod kontrolom. To će oboljeloj osobi pomoći da se osjeća sigurnije.

- Povremeno joj osigurajte prostora za privatnost.
- Osigurajte da su joj dostupna tiha mjesta na kojima se može opustiti.
- Provodite svrsishodne i zabavne aktivnosti.
- Nježan dodir, masaža ili glazba mogu imati umirujuće djelovanje.
- Redovna vježba, poput lagane šetnje.
- Otprilike 30-40 minuta odmora i drijemanja nakon ručka može obnoviti energiju.
- Pokušajte razne taktike kako biste osobu umirili.
- Potražite rješenja koja se zasnivaju na prošlim životnim iskustvima oboljele osobe.
- Pobrinite se da nitko nije izložen opasnosti.
- Ne zaboravite da ljutnja nije osobne prirode, čak i onda ako se tako čini.

Zajednički rad

Osobu koja boluje od demencije najbolje razumiju njena obitelj i prijatelji.

Skupa sa osobljem ustanove poradite na podjeli informacija. To će vam pomoći sastaviti individualni plan njege. Identifikacija uzroka koji mogu izazvati promijenjeno ponašanje može pomoći da se ono umanjí.

Razgovarajte sa osobljem o najboljem planu njege kod demencije.

Pitanja koje možete postaviti osoblju

- Jeste li provjerili da li je u pitanju bol, bolest ili infekcija?
- Postoji li plan koji će osoblju pomoći kod sprečavanja i kontroliranja ljutnje?
- Postoji li stručnjak za demenciju koji bi mogao biti uključen u plan njege?

Napomena: ove zdravstvene informacije sastavljene su isključivo u opće svrhe. Molimo vas, porazgovarajte s vašim liječnikom ili drugim zdravstvenim stručnjakom, kako biste potvrdili jesu li one prikladne za vas.

Ako želite primiti ovu publikaciju u pristupačnom formatu, pošaljite email na: acqiu@dhhs.vic.gov.au

Odobrila i izdala Vlada Viktorije - Victorian Government, 1 Treasury Place, Melbourne.

© Država Viktorija, Department of Health and Human Services, lipanj 2016. ISBN 978-0-7311-6808-8

Dostupno na: <https://www2.health.vic.gov.au/ageing-and-aged-care/residential-aged-care/safety-and-quality/participating-with-consumers>